Expedient velkoobchodu (kód: 66-010-M)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Obchod (kód: 66)
Týká se povolání: Pracovník odbytu
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 4

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Vychystávání zboží, expedování kusových a vozových zásilek	4
Kompletace a vybavování zásilek průvodní dokumentací pro odběratele, přepravce a celní a jiné orgány	4
Vedení požadovaných evidencí a dokladů v rámci velkoobchodu	4

Platnost standardu

Standard je platný od: 14.01.2020 do: 20.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Vychystávání zboží, expedování kusových a vozových zásilek

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zkontrolovat úplnost vystavených dokladů k zajištění a přípravě zakázky	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zkontrolovat fyzický stav zboží ve skladě za využití evidenčních skladových karet či elektronického skladového systému	Praktické předvedení
c) Senzoricky zkontrolovat stav zboží podle průvodního vychystávacího listu (zboží na skladě, kontrola jakosti, množství, váha, hmotnost, objem, druh sortimentu, nepoškozenost obalů, rozbalování zboží a kontrola požadovaných záručních lhůt)	Praktické předvedení
d) Zkontrolovat uložení zboží na paletě vzhledem k dané kategorii a typologii zboží	Praktické předvedení
e) Sestavit požadovanou zakázku na základě vychystávacího listu při dodržení principu paletizace zboží	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Popsat základní postupy práce a obsluhy se skladovací technikou podle platného manipulačního a provozního řádu firmy	Ústní ověření
g) Provést nakládku zboží za využití manipulační techniky do předem stanoveného místa určení	Praktické předvedení
h) Zafixovat ručně či strojně vychystané zboží na paletě patřičným ochranným certifikovaným obalovým materiálem podle charakteru zboží či na základě požadavků přepravních společností	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Kompletace a vybavování zásilek průvodní dokumentací pro odběratele, přepravce a celní a jiné orgány

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit zboží k expedici	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Orientovat se v platných právních předpisech upravujících přepravní podmínky	Ústní ověření
c) Analyzovat za pomocí elektronického skladového a odbytového softwaru firmy základní specifikaci zakázky	Praktické předvedení
d) Zkontrolovat průvodní doklady k expedovaným zásilkám do zahraničí po věcné stránce	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Zkontrolovat průvodní doklady po věcné stránce k expedovaným zásilkám na tuzemský trh	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vedení požadovaných evidencí a dokladů v rámci velkoobchodu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vystavit standardní výdejku (expediční doklad) v elektronické či fyzické podobě	Praktické předvedení
b) Evidovat realizované expedice, podporované odběratele, náklady na balicí materiály a dopravu v elektronické či fyzické podobě	Praktické předvedení
c) Vysvětlit podmínky a postupy expediční reklamace zboží a služeb	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Řešit reklamace zboží a služeb při neúplnosti jednotlivých dodávek	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Vyplnit příslušné doklady spojené s reklamací zboží a služeb podle platné legislativy	Praktické předvedení
f) Analyzovat aktuální stav zásob ve velkoobchodu s využitím podnikového skladového systému	Praktické předvedení
g) Zajistit dokumentaci a podklady pro fakturaci a zúčtování	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam. Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP - https://www.nsp.cz/jednotka-prace/pracovnik-odbytu#zdravotni-zpusobilost). V případě, že bude uchazeč vykonávat zkoušku v potravinářském provozu, musí doložit i platný zdravotní průkaz.

V případě že uchazeč vlastní příslušné oprávnění pro řízení elektrických nebo motorových paletizačních vozíků, může zkouška proběhnout s použitím elektrického nebo motorového paletizačního vozíku. Vlastnictví tohoto oprávnění není podmínkou pro vykonání zkoušky.

Skladovací techniku, která bude využita k praktické zkoušce na daném pracovišti, vybere autorizovaná osoba nebo zástupce autorizované osoby, která tuto skutečnost sdělí uchazeči nejpozději 3 týdny před termínem konání zkoušky. V průběhu zkoušky budou kontrolovány hlavně provozní aspekty při zajištění kompletace zásilky za předem připravených vstupních dokladů ve formě objednávky či vychystávacího listu. Kromě základních teoretických znalostí v rámci PO a BOZP je zde nutná praktická část zkoušky, která vychází z reálného provozu a má tak zajistit zájemci podstoupit tzv. zkušební provoz.

Kompetence: **Vychystávání zboží, expedování kusových a vozových zásilek,** kritérium g) Provést nakládku zboží za využití manipulační techniky do předem stanoveného místa určení - uchazeč předvede převoz z jednoho prostoru (sklad) do druhého prostoru (expediční rampa) a to:
- 1 balení (karton o váze minimálně 10 kg) zboží na ručním dvoukolovém vozíku (rudl)
- 1 palety se zbožím (minimálně dvě vrstvy zboží) pomocí ručně vedeného paletizačního vozíku
Zboží expeduje z výšky nulové nebo maximálně první skladové pozice (výška maximálně 150 cm).

Kompetence: **Kompletace a vybavování zásilek průvodní dokumentací pro odběratele, přepravce a celní a jiné orgány**, kritérium a) Připravit zboží k expedici - uchazeč předvede kompletaci a vybavení zásilky průvodní dokumentací pro odběratele, přepravce a celní orgány při expedici jednoho kartonu zboží o minimální váze 10 kg a jedné palety zboží o minimálně dvou vrstvách zboží přičemž v každé vrstvě bude jiný sortiment zboží.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Vysokoškolské nebo vyšší odborné vzdělání v oblasti ekonomie nebo obchodu a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti velkoobchodního skladování.
b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti ekonomie nebo obchodu a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti velkoobchodního skladování.
c) Profesní kvalifikace 66-010-M Expedient velkoobchodu + střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti velkoobchodního skladování.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- zkušební místnost administrativního charakteru s připojením k internetu, k elektronickému objednávkovému a skladovacímu systému firmy
- počítač s tiskárnou vybavený dodavatelským komunikačním systémem EDI, textovým editorem, tabulkovým procesorem
- kancelářské potřeby (kancelářský papír, kalkulačka, psací potřeby)
- skladovací prostory velkoobchodu o minimální rozloze 30 m^2
- skladová technika k manipulaci (jeden ruční a vysokozdvižný vozík, jeden ruční rudlík, jeden skladový vozík), jedna paleta, jedna europaleta, jeden rolltejner či přepravní skříň sloužící pro manipulaci a přepravu zboží, jeden páskovací stroj pro balení zásilek, regálové vybavení skladu s úložným prostorem pro zboží (minimálně jeden regál o třech úložných prostorech nad sebou)

• on-line elektronický skladový a odbytový software či fyzická evidence zboží, objednávkový systém
• platná legislativa zaměřená na reklamace a reklamační listy
• dopravní a skladové tiskopisy v minimálním počtu pěti kusů od jednoho druhu
• platný manipulační a provozní řád
• minimálně 30 kartonů zboží o váze jednoho kartonu maximálně 25 kg
• expediční rampa
• obchodní, firemní a účetní tiskopisy a formuláře v minimálním počtu pěti kusů od jednoho druhu (objednávkové listy v tištěné a elektronické formě, přijaté faktury, vzor obchodní smlouvy, reklamační listy, záruční listy, dodací listy, přepravní doklady, firemní dokumenty charakterizující objem nákupu zboží za dané období, firemní letáky s nabídkou zboží, statistiky nákupů a databáze podporovaných dodavatelů)

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 4 až 6 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro obchod a marketing, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Distribuční centrum BRNĚNKA, spol. s r. o.
Maloobchodní síť Brněnka, spol. s r. o.
PRAMEN - BRNĚNKA, spol. s r. o.
Marta Surmanová